Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Warmteprogramma 2026
Zaaknummer	31079-2025
B&W vergadering	10 juni 2025
Portefeuillehouder	Dhr. R. (Roelof) Bisschop
Behandelend ambtenaar	Karin Lautenbach telefoon: , e-mail:

Kennis te nemen van

Het voornemen om een Warmteprogramma op te stellen en deze eind 2026 door de gemeenteraad vast te laten stellen.

Inleiding

Uiterlijk 31 december 2026 moet de gemeente een warmteprogramma vaststellen. Het warmteprogramma kan als opvolger van de warmtevisie worden gezien, die in 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld.
Met inwerkingtreding[1] van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) wijzigt de Omgevingswet en verandert de naam transitievisie warmte in warmteprogramma. Op basis van artikel 3.6 lid 3 van de Omgevingswet is het college van burgemeester en wethouders verplicht een warmteprogramma vast te stellen, ‘gericht op een doelmatige en voor eigenaren en gebruikers haalbare en betaalbare verduurzaming van de warmtevoorziening van bestaande gebouwen en, voor zover op dezelfde locatie milieubelastende activiteiten worden verricht, de energievoorziening voor die milieubelastende activiteiten’.

Met het opstellen van het Warmteprogramma wordt niet alleen invulling gegeven aan de wettelijke verplichting. Het warmteprogramma is ook een belangrijk document voor inwoners op basis waarvan zij keuzes kunnen maken bij het verduurzamen van hun woning. Bovendien is het in verband met netcongestie van belang te weten welke warmte alternatieven er zijn om de impact hiervan op het elektriciteitsnet te kunnen bepalen.
Ten slotte kan een warmteprogramma waarin duidelijkheid gegeven wordt over de beschikbare alternatieven gebruikt worden om te kijken waar meekoppelkansen zijn, bijvoorbeeld bij civiele projecten of uitbreidingsprojecten, om zo de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden. Het Warmteprogramma is daarmee voor gemeenten het instrument om daadwerkelijk regie te voeren op de warmtetransitie.

Zoals hierboven aangegeven zal het Warmteprogramma de opvolger worden van onze Warmtevisie. Dat bekent dat we de Warmtevisie als basis zullen gebruiken. We zullen deze evalueren en kijken in hoeverre de uitgangspunten zoals hierin geformuleerd nog actueel zijn en deze opnieuw, wellicht in gewijzigde vorm, door uw raad laten vaststellen.

Kernboodschap

Op basis van de Wet Gemeentelijke instrumenten warmtetransitie en de Omgevingswet is de gemeente verplicht uiterlijk 2026 een warmteprogramma op te stellen. Het Warmteprogramma is de routekaart naar een aardgasvrije gemeente in 2050. Per wijk van de gemeente wordt hierin een tijdspad aangegeven voor het isoleren en aardgasvrij maken van de wijk. Daarnaast wordt omschreven hoe we hier de komende 10 jaar aan gaan werken.

[1] Inwerkingtreding staat gepland voor 1 januari 2026

Met het vaststellen van een Warmteprogramma wordt uitvoering gegeven aan de regierol die de gemeente op basis van het klimaatakkoord heeft voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Gelet op de aard van het Warmteprogramma kiezen wij ervoor deze door de gemeenteraad vast te laten stellen.

Vervolg

Het Warmteprogramma is een belangrijk instrument om als gemeente regie te voeren over de warmtetransitie. Het programma vormt de basis om tot uitvoeringsmaatregelen te komen die leiden tot een aardgasvrije gemeente in 2050. Daarnaast is het warmteprogramma van belang om draagvlak en perspectief te bieden aan onze inwoners die hun woning willen verduurzamen. Ten slotte heeft het warmteprogramma raakvlakken met andere opgaven binnen onze gemeente en kan het hierop van invloed zijn. Hierbij kan gedacht worden aan de opgave Wijken en Dorpen en de impact die de warmtetransitie heeft op het elektriciteitsnet. Gelet op bovenstaande vinden wij het belangrijk dat het Warmteprogramma een door de gemeenteraad gedragen document is, en zullen wij uw raad voorstellen het Warmteprogramma eind 2026 vast te stellen.

Om te komen tot het Warmteprogramma doorlopen we in hooflijnen onderstaande stappen:

Doelen en monitoring
Om daadwerkelijk in 2050 aardgasvrij te zijn is het van belang dat er in het Warmteprogramma duidelijke doelen en acties worden geformuleerd voor de komende 10 jaar. Goede monitoring, zodat bijgestuurd kan worden waar nodig, is hierbij cruciaal. Het Warmteprogramma moet een doorkijk gaan geven voor de komende 10 jaar, maar moet iedere 5 jaar geactualiseerd worden. Echter, om daadwerkelijk regie te kunnen voeren is het van belang om continu inzicht te hebben in de voortgang. Hiertoe zal een monitoringssystematiek worden ontwikkeld.

Evaluatie warmtevisie
Momenteel wordt gewerkt aan een evaluatie van de Warmtevisie. Deze zal input vormen voor het Warmteprogramma.

Participatie
Het doel van participatie is om het draagvlak te vergroten en daarmee ook de uitvoerbaarheid van het Warmteprogramma. Daarom gaan we, ter voorbereiding op het opstellen van het Warmteprogramma in gesprek met verschillende stakeholders, zoals de woningbouwcoöperatie, netbeheerder, energiecoöperaties, omliggende gemeenten enz. Ook zullen we de plaatselijke belangen en onze inwoners informeren. Daarnaast krijgt iedereen in het kader van de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het concept Warmteprogramma.

Bronnenanalyse
In de Warmtevisie is al onderzocht welke alternatieven voor aardgas in de gemeente Raalte het meest realistisch zijn. Hierin is aangegeven dat in Raalte alleen individuele oplossingen worden voorzien middels All-electric of Hybride warmtepompen. In het kader van het opstellen van het Warmteprogramma zal bekeken worden in hoeverre dit nog steeds de meest voor de hand liggende opties zijn. Hierbij maken we onder meer gebruik van de Startanalyse die is opgesteld door het Planbureau voor de Leefomgeving. Deze geeft een actueel beeld van de maatschappelijke kosten van de verschillende warmtealternatieven per wijk. Andere zaken waar we rekening mee houden zijn netcongestie, de beperkte beschikbaarheid van groen gas, technologische en beleidsmatige ontwikkelingen.

Wijkanalyse
Naast het in beeld brengen van de beschikbare alternatieven voor aardgas beschrijven we in het warmteprogramma welke stappen we gaan zetten om te komen tot realisatie. Om dit te kunnen doen is het noodzakelijk een wijkanalyse uit te voeren. In deze analyse brengen we alle kenmerken van een wijk in beeld die van belang kunnen zijn bij het realiseren van een alternatief voor aardgas. Voor het maken van de wijkanalyse zullen we gebruik maken van de informatie die al is opgehaald in het kader van de opgave ‘wijken en dorpen’. Ook zullen we kijken of er raakvlakken zijn en of activiteiten vanuit het warmteprogramma, danwel vanuit de opgave ‘wijken en dorpen’, elkaar kunnen versterken.

Milieu Effecten
Op basis van de Omgevingswet zal een beoordeling plaats moeten vinden in hoeverre het Warmteprogramma mogelijk negatieve effecten heeft op het milieu. Hiervoor moet een vormvrije mer-beoordeling plaatsvinden of een plan-MER opgesteld worden. Het opstellen van een plan-MER heeft een doorlooptijd van minimaal 6 maanden. Zodra de contouren van het Warmteprogramma zichtbaar worden, laten we beoordelen welke procedure gevolgd moet worden, zodat ook wanneer een plan-MER opgesteld moet worden, dit niet in de weg staat aan vaststelling van het Warmteprogramma in 2026.

Rol gemeenteraad
Zoals hierboven aangegeven zullen wij de gemeenteraad voorstellen het Warmteprogramma vast te stellen. Voordat wij een concept opstellen zullen wij het Warmteprogramma in Q4 van 2025 op de agenda zetten van de gemeenteraad. Wij zullen uw raad dan alvast informeren over de uitkomsten van de evaluatie van de Warmtevisie en een beeld geven van de realistische alternatieven voor aardgas die we nu zien. Daarnaast stellen wij de gemeenteraad in de gelegenheid uitgangspunten voor het Warmteprogramma vast te stellen en te bepalen hoe de gemeente invulling moet geven aan haar regierol in de Warmtetransitie. Met deze input stellen we een Warmteprogramma op en laten we die in Q4 2026 door de gemeenteraad vaststellen.

Communicatie
Communicatie over het Warmteprogramma zal plaatsvinden in het kader van het participatietraject.

burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema